

aktiiv+

SMEČKA LEOPARDŮ NA DOUPOVĚ

SMEČKA LEOPARDŮ NA DOUPOVĚ

Koncem minulého roku se ve vojenském újezdu Hradiště uskutečnilo jedno z nejvýznamnějších cvičení **Tasmanian Lizard 2024**, které představuje významný krok vpřed v oblasti obsluhy techniky a aplikace moderních taktických postupů. Přechod na tanky západního typu, jako je Leopard 2A4, symbolizuje počátek nové éry modernizace Armády České republiky. Tento model slouží jako přechodová platforma před plánovaným pořízením nejnovějších verzí tanku Leopard 2A8, které ještě více zvýší bojové schopnosti a kompatibilitu s aliančními standardy.

Cvičení se účastnilo více než 300 vojáků ze 73. tankového praporu, 7. mechanizované brigády a podpůrných jednotek. Nasazeno bylo deset tanků Leopard 2A4, bojová vozidla pěchoty BVP-2, logistická vozidla Tatra a Toyota Hilux a další podpůrné prostředky. Toto cvičení bylo prvním svého druhu od zahájení přezbrojení praporu na západní tanky Leopard 2A4.

OSTRÉ STŘELBY, SIMULOVANÉ KONFLIKTY I MASKOVÁNÍ

Hlavním cílem cvičení bylo prověření schopností praporu při vedení dynamických operací v obtížných podmínkách Doupovských hor. Hlavním zaměřením cvičení byly ostré střelby, koordinace tankových čet a bojových týmů v simulovaných konfliktech vysoké intenzity. Tankové osádky čelily náročným taktickým úkolům,

simulovaným hrozbám a spolupracovaly s dalšími jednotkami, aby zdokonalily schopnosti velení, koordinace a operativní připravenosti. Klíčovým úkolem bylo ověřit bojovou připravenost tankových osádek a celkovou synchronizaci jednotek včetně jednotek bojové podpory a zabezpečení.

Na cvičení se vojáci zaměřili na celou řadu dovedností, které jsou klíčové pro moderní bojové operace.

Mezi hlavní oblasti výcviku patřilo:

- **Obrana a útok** – Vojáci cvičili obranu svých postavení i efektivní plánování a provádění ofenzivních operací.
- **Ostré střelby** – Tankové osádky cvičily ničení cílů na velké vzdálenosti při dodržení přesnosti a rychlosti střelby, což je v boji zásadní.
- **Přesuny a maskování** – Pohyb techniky v terénu a její maskování pomáhají vojákům minimalizovat riziko odhalení nepříteli. „Toto cvičení nám umožnilo ověřit si schopnosti našich vojáků i techniky. Cílem bylo

zvládnout efektivní řízení a nasazení tanků Leopard 2A4 v podmínkách, které odpovídají skutečnému boji, a v této oblasti jsme udělali obrovský pokrok," shrnul význam cvičení velitel 73. tankového praporu podplukovník Tomáš Suchý. „Nešlo ale jen o tanky, zaměřili jsme se i na fungování celého praporu jako jednoho celku. Na cvičení jsou tak kromě tankistů přítomni mechanici, logistické týmy zajišťující palivo a zásoby, ale i zdravotníci, kteří by v reálné situaci poskytovali zdravotní pomoc vojákům. Každá složka má svou roli a musí fungovat perfektně, aby jednotka byla schopná splnit své úkoly v jakýchkoliv podmínkách.“

TANKY LEOPARD 2 V AČR

Tank Leopard 2 je široce rozšířený mezi členskými státy NATO, což přináší výhodu z hlediska kolektivní obrany – zajištění interoperability se spojenci a možnost sdílení kapacit. Prvních 14 bojových tanků Leopard 2A4 a jeden vyprošťovací tank Büffel 3 na podvozku Leopard 2 obdržela Česká republika od Německa jako dar za pomoc Ukrajině v letech 2022 a 2023. Ministerstvo obrany pak loni na konci července oznámilo, že Česká republika získá od Spolkové republiky Německo dalších 14 bojových tanků Leopard 2A4 a jeden vyprošťovací tank Büffel 3 jako druhou kompenzaci za dodávky vojenského materiálu Ukrajině.

„Přecházíme na jinou organizační strukturu, kdy musíme změnit strukturu logistiky jednotky a uzpůsobovat ji nové technice, což samozřejmě využijeme u novějších verzí Leopardů. Je to postupný odchod od sovětské techniky. A byť jsou tanky Leopard 2A4 starší platforma, pořád nám to pomáhá odejít k moderním západním standardům a standardizované munici. Nehledě na to, že mají i lepší jízdní vlastnosti, kvalitní kanon a představují především větší ochranu osádek," konstatoval náčelník Generálního štábu generálporučík Karel Řehka po skončení cvičení.

Zkušenosti z testování tanků

„Výhoda čtvrtého člena osádky je jednak v tom, že nabíječ je schopný nabít první tři výstřely rychleji než automat, a hlavně je to stabilní prvek. Tři členové osádky byli strašně málo na ten tank a ten čtvrtý člověk navíc nám hodně pomůže při údržbě, maskování a dalších činnostech," uvádí k nové čtyřčlenné sestavě velitel čety 1. tankové roty 73. tankového praporu poručík Davor Šula.

Řidič tanku 1. tankové roty 73. tankového praporu desátník Jiří Beinhauer chválil výhled třemi periskopy na příklonu řídiče, oproti T-72M4 CZ, kde byl pouze jeden malý. Ovládání věže a kanonu zhodnotil poručík Davor Šula mnohem lépe u Leopardu, jenž má klasické berany, které jsou na ovládání komfortnější

a přesnější, než palcem ovládaný joystick v T-72M4 CZ. Také přesnost střelby se zlepšila.

„Zvláště za pohybu je u Leopardu na úplně jiné úrovni. Na sovětských tancích jsme byli schopni jezdit do 10 km/h, a přesto šlo zasahovat terče velmi těžce, zatímco na Leopardu jsme schopni zasahovat i při rychlostech 20 až 30 km/h," doplnil poručík Šula.

Nabíječ tanku 1. tankové roty 73. tankového praporu četař Petr Kiška nám přiblížil funkční náplň nového člena osádky. „Nabíječ obsluhuje tankový kanon, spřažený kulomet a protiletadlový kulomet na věži tanku. Na povel velitele mění druh balistiky nabíjené střely, zda podkaliberní, nebo tříštivá. To je mnohem rychlejší a účinnější než u nabíječeho automatu v T-72M4 CZ, tam to chvíli trvalo, než se celý dopravník otočil a vybral tu správnou

munici. V Leopardu velitel zahlásí, co chce za typ, a nabíječ ví, kam si ji uložil, a rovnou nabíjí velitelem zvolenou municí. Nejtěžší náboj má 29,2 kg, takže je to docela těžká práce," dodává Kiška.

Zapojení německých instruktorů

Přechod na tanky Leopard 2A4 si vyžádal intenzivní přeškolení osádek, které probíhalo od roku 2023 za podpory německých instruktorů. Spolupráce s německými ozbrojenými silami byla a zůstane klíčová nejen při dodávkách techniky, ale i při poskytování odborného výcviku. Němečtí experti tak zůstávají v roli poradců například i během cvičení Tasmanian Lizard II, což dále zvyšuje úroveň dovedností českých tankistů.

Text: Martin Říha, foto: autor a 73. tankový prapor

Základní takticko-technická data

- Osádka čtyři (velitel, střelec, nabiječ, řidič)
- Hmotnost 55 150 kg
- Měrný tlak 7.4 N/cm²
- Délka 7 720 mm (bez hlavně)
- 8 490 mm (hlaveň v poloze 6 hodin)
- 9 670 mm (hlaveň v poloze 12 hodin)
- Šířka 3 750 mm
- Výška 3 000 mm
- Výzbroj kanon Rheinmetall 120 mm L44 s hladkým vývrtem
- Maximální rychlost 68 km/h, 30 km/h vzad
- Maximální dojezd na silnici 340 km, v terénu 220 km, střední hodnota kombinovaná 280 km
- Motor MTU MB 873 vícepalivový, 1 500 hp
- Převodovka Renk HSWL 354, čtyři stupně vpřed, dva vzad
- Zaměřovač střelce RME EMES-15 s termální větví a laserovým dálkoměrem
- Zaměřovač velitele Hensoldt PERI-R17

**Kanonový náboj protipancéřový 120 mm
APFSDS-T-DM33**

- Ráže 120 mm
- Ráže penetrátoru 28 mm
- Hmotnost náboje 19 kg
- Hmotnost penetrátoru 4,6 kg
- Počáteční rychlost 1 650 m/s

**Kanonový náboj tříštivý 120 mm
HE-FRAG-T-DM11**

- Ráže 120 mm
- Hmotnost náboje 29,2 kg
- Hmotnost střely 18,8 kg
- Autodestrukce 17 s
- Počáteční rychlost 980 m/s

TANK LEOPARD 2A4

Leopard 2A4 je bojové, pancéřované, pásové obrněné vozidlo s vysokou manévrovací schopností v terénu. Patří do kategorie Hlavní bojový tank (Main Battle Tank).

Základní charakteristika vozidla

Tank je určen k ničení tanků a ostatních obrněných cílů, živé síly a nízkoletících prostředků. Je vyzbrojen 120mm kanonem s hladkou hlavní, stabilizovaným ve dvou rovinách. Dále je vyzbrojen dvěma kulomety MG3 ráže 7,62 mm, jedním spřaženým s kanonem a protiletadlovým na příklonu nabíječe. Tank je vybaven zařízením chránícím osádku a vnitřní výstroj vozidla proti tlakové vlně, radiaci a chemickým látkám, má zařízení pro překonávání vodních toků jízdu pod vodou, zadýmovací zařízení k vytvoření dýmových clon pro maskování a hasící zařízení pro hašení požáru uvnitř vozidla.

Protiletadlový kulomet MG3 ráže 7,62 mm na stanovišti nabíječe

Technický popis

Dolní šikmý pancíř čela korby je skloněn pod úhlem 45°, boky a záď korby jsou kolmé. Řidič sedí v její přední pravé části. Věž je usazena ve střední části korby a motorpřevodový prostor v její zadní části. Pohon tanku zajišťuje dvanáctiválcový čtyřtaktní vícepalivový vodou chlazený motor MTU MB 873 Ka 501, přepínaný turbodmychadlem o výkonu 1500 hp. Pohybové ústrojí je tvořeno sedmi pojezdovými koly, hnacím vzadu, napínacím vpředu a čtyřmi nosnými kladkami na obou stranách. Horní část pohybového ústrojí je kryta bočními ochrannými štíty. Věž má kolmé čelo, boky i zadní část, která se zčásti rozprostírá nad motorem. Velitel sedí v pravé polovině věže, nabíječ pak v levé. Střelec, sedící před velitelem, obsluhuje hlavní zbraň tanku, kanon L44 ráže 120 mm, kde L44 znamená, že délka hlavně je 44násobkem velikosti ráže. Kanon je schopný odpalovat střely typu APFSDS-T a HE-FRAG-T. Hlaveň je opatřena termoizolačním pláštěm a ejektorem. Náměr kanonu se pohybuje od -9° do +20°. Hlavní výhodou tohoto kanonu je účinná stabilizace, která zajišťuje vysokou přesnost střelby i během jízdy v terénu a výrazně vyšší rychlost střelby, delší dostřel a nižší opotřebení hlavně, díky hladkému vývrtnu.

Hlavní bojové tanky Leopard 2 jsou přes svou hmotnost přesahující 50 tun velmi pohyblivé. Za velmi dobrou schopnost pohybovat se v terénu vděčí jak výkonnému motoru, tak konstrukci podvozku.

Leopard 2A4 na německé dálnici

Tank Leopard 2A4 je oproti tanku T-72 M4 uzpůsoben k provozu na veřejných komunikacích (osvětlení, směrová světla, zpětná zrcátka, protichod a další). Výhoda protichodu je právě hlavně na komunikaci např. asfaltové, kde je pak takové otočení k povrchu komunikace šetrnější, obzvláště s použitím gumových pásů, resp. gumových patek u Leopardu. Otočení na místě – tedy na 2. polohu s tankem CZ, navíc s běžně používanými kovovými pásy, je pak např. pro asfalt devastující.